

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce S. S.**, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 7. 2002, č. j. xx,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 23. 7. 2002, č. j. xx, Česká správa sociálního zabezpečení (žalovaná) zamítla žádost žalobce o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945. Zamítavé rozhodnutí žalovaná odůvodnila tím, že žalobce svou žádost nepodal v zákonem stanovené lhůtě a tudíž jeho nárok zanikl.

Proti tomuto zamítavému výroku podal žalobce prostřednictvím žalované (v souladu s tehdy účinnou právní úpravou) včas opravný prostředek k Vrchnímu soudu v Praze. V něm uvedl, že žádost sice nepodal v řádném termínu, ale jen v důsledku jeho zdravotního stavu a pokročilého věku. Proto žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované zrušil.

Žalovaná opravný prostředek spolu se svým vyjádřením k němu předložila Vrchnímu soudu v Praze. V písemném vyjádření k opravnému prostředku žalovaná setrvala na důvodech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí v zamítavém výroku potvrdil. Poukázala na to, že neuplatněním nároku ve stanovené lhůtě právo na poskytnutí peněžní částky zaniklo, neboť lhůta uvedená v § 2 odst. 2 zákona č. 39/2000 Sb. je konstruována jako prekluzivní (propadná). Dále uvádí, že pro odstranění tzv. tvrdosti zákona cestou správního nebo soudního uvážení není žádné opory, protože zákon č. 39/2000 Sb. nemá ustanovení, které by takový postup umožňovalo. Ustanovení správního řádu či občanského soudního řádu nelze aplikovat, neboť ta se týkají jen lhůt procesních, avšak lhůta uvedená v § 2 odst. 2 uvedeného zákona je lhůtou hmotněprávní.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla z Vrchního soudu v Praze podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy, v nichž byla přede dnem účinnosti s. ř. s. dána jejich věcná příslušnost, dokončí řízení zahájená před těmito soudy. V předmětné věci bylo přede dnem 1. 1. 2003 zahájeno řízení u Vrchního soudu v Praze a byla dána věcná příslušnost tohoto soudu, neboť obsahem žaloby byl návrh na přezkoumání rozhodnutí vydaného podle zákona č. 39/2000 Sb. Jde-li o věci správního soudnictví, pak podle § 129 odst. 2 s. ř. s. řízení o opravných prostředcích, o nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona (tedy podle ustanovení o řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu).

Nejvyšší správní soud proto podaný opravný prostředek posoudil jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, o čemž žalobce vyrozuměl a vyzval jej, aby označil důkazy k prokázání žalobních bodů a současně jej vyrozuměl o možnosti dokončit řízení rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stejné vyrozumění bylo doručeno i žalované. Žalobce svým nedatovaným přípisem, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 24. 4. 2003, zaslal kopii osvědčení podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., kterým se osvědčuje, že byl účastníkem národního boje za osvobození jako příslušník československé armády v zahraničí. K možnosti rozhodnout o věci samé bez nařízení jednání se žalobce nevyjádřil. Podle § 51 s. ř. s. je tak třeba mít za to, že souhlas byl udělen. Výslovný souhlas s rozhodnutím o věci bez nařízení jednání vyjádřila ve svém přípisu ze dne 6. 3. 2003 žalovaná. Žádný z účastníků rovněž nevznesl námitku podjatosti senátu Nejvyššího správního soudu, který věc podle rozvrhu práce rozhoduje.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že jsou dány podmínky řízení, přezkoumal napadené rozhodnutí po věcné stránce z důvodů uplatněných žalobcem a v rozsahu jím vymezeném.

Po skutkové stránce na základě spisového materiálu má Nejvyšší správní soud za prokázané, že žalobce podal žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb. až 10. 7. 2002. Podle § 2 odst. 2 tohoto zákona je nutné nárok na jednorázovou peněžní částku uplatnit ve formě písemné žádosti nejpozději do 30. 6. 2001, jinak zaniká. Tato lhůta má hmotněprávní charakter, a proto žalovaná nemohla aplikovat § 28 správního řádu, který se týká jen lhůt procesních. I podle tohoto ustanovení však nelze prominout zmeškání lhůty, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok, jak tomu je v případě žalobce. Zvláštní ustanovení, které by správnímu orgánu (žalované) umožňovalo odstraňovat tzv. tvrdosti zákona, zákon č. 39/2000 Sb. neobsahuje. I kdyby tedy žalobci

vznikl nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000, tento nárok by z důvodu jeho neuplatnění v prekluzivní (propadné) lhůtě zanikl.

Žalovaná proto nepochybila, když návrh žalobce na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 39/2000 Sb. zamítla. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout, když v postupu České správy sociálního zabezpečení nebyla shledána nezákonnost.

Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků nepřiznal, protože žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náklady řízení nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2003

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu